

Bản án số: 776/2020/HC-PT
Ngày 24/12/2020
V/v: “Khiếu kiện quyết định hành
chính về cưỡng chế, bồi thường,
hỗ trợ, tái định cư khi thu hồi đất”.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đặng Văn Ý

Các Thẩm phán: Ông Võ Văn Khoa

Ông Phạm Văn Công

- Thư ký phiên tòa: Bà Phạm Thị Hồng Hạnh – Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Vũ Hùng Cường - Kiểm sát viên.

Trong ngày 24 tháng 12 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý số 513/2020/TLPT-HC ngày 14 tháng 10 năm 2020 về việc “Khiếu kiện quyết định hành chính về cưỡng chế, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi thu hồi đất”.

Do Bản án hành chính sơ thẩm số: 11/2020/HC-ST ngày 30 tháng 7 năm 2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 4011/2020/QĐ-PT ngày 17 tháng 11 năm 2020, giữa các đương sự:

- Người khởi kiện: Ông Nguyễn Minh L (tên gọi khác: Thích Huệ L), sinh năm 1979; địa chỉ thường trú: Chùa An L - số 104/8C, khu phố Đ, phường T, thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương (có mặt);

Người đại diện hợp pháp theo ủy quyền của ông L: Bà Huỳnh Bích V, sinh năm 1957, địa chỉ: Số 104/8C, khu phố Đ, phường T, thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương - Giấy ủy quyền ngày 02/10/2019 (có mặt).

- Người bị kiện: Chủ tịch Ủy ban nhân dân (UBND) thị xã (nay là thành phố) D; địa chỉ: Phường D, thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương.

Người đại diện hợp pháp theo ủy quyền: Ông Võ Anh Tuấn, chức vụ: Phó Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D; địa chỉ: Phường D, thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương, là người đại diện theo ủy quyền - Văn bản ủy quyền số 6699/QĐ-UBND ngày 23/12/2020 (có mặt).

Người kháng cáo: Chủ tịch UBND thành phố D.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

I. Người khởi kiện trình bày:

Diện tích đất 483,2m² thuộc một phần thửa đất số 2044, tờ bản đồ số 7 TDH.2, tại khu phố Đ, phường T, thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương có nguồn gốc đất của Tịnh Xá An Lạc quản lý sử dụng từ năm 1994.

Năm 2008, Tịnh Xá An Lạc có làm đơn xin gia nhập Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Bình Dương và được Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Bình Dương nhận đơn xem xét.

Ngày 18/3/2014, UBND thị xã (nay là thành phố) D có Quyết định xây dựng dự án công trình Trung tâm Y tế và Bệnh viện Đa khoa thị xã D. Ngày 13/10/2017, Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D ban hành Quyết định số 5544/QĐ-UBND về việc công bố tiền bồi thường, hỗ trợ về đất, tài sản gắn liền với đất và chính sách hỗ trợ với hộ gia đình, cá nhân thuộc dự án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư công trình: Trung tâm Y tế và Bệnh viện Đa khoa thị xã (nay là thành phố) D. Theo đó bồi thường về đất; công trình; vật kiến trúc; cây trồng; hỗ trợ di dời cho ông Nguyễn Minh L tổng cộng: 1.236.065.640 đồng.

Ngày 15/8/2015, UBND thị xã (nay là thành phố) D ban hành Thông báo số 304/TB-UBND về việc yêu cầu nhận tiền bồi thường và bàn giao mặt bằng để thi công công trình: Trung tâm Y tế và Bệnh viện Đa khoa thị xã (nay là thành phố) D.

Ngày 23/3/2018, UBND thị xã (nay là thành phố) D ban hành Quyết định số 771/QĐ-UBND về việc công bố tiền hỗ trợ và giải quyết nền tái định cư đối với hộ gia đình, cá nhân thuộc dự án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư công trình Trung tâm Y tế và Bệnh viện Đa khoa thị xã (nay là thành phố) D cho Chùa An L với số tiền hỗ trợ là 20.000.000 đồng. Năm 2018 ông Nguyễn Minh L có làm đơn kiến nghị Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D với nguyện vọng nhận đất thay tiền bồi thường nhưng không được Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D chấp nhận.

Ngày 03/9/2019, Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D ban hành Quyết định cưỡng chế số 4297/QĐ-UBND về việc cưỡng chế thu hồi đất của ông Nguyễn Minh L.

Quyết định cưỡng chế nói trên đã ảnh hưởng tới quyền lợi của ông L nói riêng và Chùa An L nói chung như sau: UBND, thị xã (nay là thành phố) D ra Quyết định thu hồi đất thuộc cơ sở Tôn giáo là sai thẩm quyền, trái pháp luật. UBND, thị xã (nay là thành phố) D sử dụng đơn giá năm 2014 để áp giá cho Quyết định thu hồi đất năm 2017 là chưa hợp lý.

Từ những căn cứ pháp lý nêu trên, ông L khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết:

1. Hủy Quyết định cưỡng chế thu hồi đất số 4297/QĐ-UBND ngày 03/9/2019 của Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D về việc cưỡng chế thu hồi đất của ông Nguyễn Minh L.

2. Thực hiện việc bồi thường, đền bù hỗ trợ về đất, tài sản gắn liền với đất theo đúng quy định của Nhà nước đối với cơ sở Tôn giáo theo nguyên tắc quy định tại khoản 2 Điều 74 Luật Đất đai năm 2013.

II. Tại Văn bản trình bày ý kiến của người đại diện hợp pháp cho người bị kiện trình bày:

Thực hiện công trình xây dựng Trung tâm Y tế và Bệnh viện Đa khoa thị xã D, ngày 13/10/2017 UBND thị xã (nay là thành phố) D ban hành Quyết định số 5515/QĐ-UBND về việc thu hồi đất ông Nguyễn Minh L có diện tích 483,2m², trên đất có 01 số công trình xây dựng, vật kiến trúc và cây trái hoa màu.

Theo Quyết định số 5544/QĐ-UBND ngày 13/10/2017 của Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D thì số tiền bồi thường, hỗ trợ về đất và tài sản gắn liền với đất mà ông L được nhận là 1.236.065.640 đồng.

Ngày 02/11/2017, ông Nguyễn Minh L có đơn kiến nghị hoán đổi 483m² đất đã giải tỏa tại nơi khác trên địa bàn thị xã (nay là thành phố) D để xây dựng lại chùa mới.

Ngày 15/01/2018, Hội đồng Bồi thường đã có Công văn số 81/UBND-GPMB về việc trả lời kiến nghị của ông L với nội dung: Ông L yêu cầu hoán đổi 483m² đất đã giải tỏa tại nơi khác trên địa bàn thị xã (nay là thành phố) D để xây dựng lại chùa mới là không có cơ sở xem xét. Tuy nhiên, Hội đồng thống nhất giải quyết cho ông L được nhận chuyển nhượng 01 nền đất ở có diện tích 100m² với đơn giá 3.490.000 đồng/m² tại Khu dân cư và dịch vụ Tân Bình.

Trên cơ sở đó, UBND thị xã (nay là thành phố) D ban hành Quyết định số 771/QĐ-UBND ngày 23/3/2018 về việc công bố số tiền hỗ trợ và chính sách tái định cư cho ông Nguyễn Minh L như sau:

- Hỗ trợ ổn định đời sống: 8.000.000 đồng.

- Hỗ trợ tạm cư: 12.000.000 đồng.

- Chính sách tái định cư: Ông L được nhận chuyển nhượng 01 nền đất ở có diện tích 100m² với đơn giá 3.490.000 đồng/m² tại Khu dân cư và dịch vụ Tân Bình.

Việc Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D ban hành Quyết định số 4297/QĐ-UBND ngày 03/9/2019 là đúng quy định tại Điều 71 Luật Đất đai năm 2013, Nghị định 43/2014/NĐ-CP của Chính phủ về hướng dẫn thi hành Luật Đất đai năm 2013. Do đó, Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương bác đơn khởi kiện của ông Nguyễn Minh L.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 11/2020/HC-ST ngày 30/7/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương đã quyết định:

Căn cứ vào các Điều: 30, 32, khoản 2 Điều 79, 116, 134, khoản 1 Điều 157, khoản 1 Điều 164, điểm b khoản 2 Điều 193, Điều 194 và Điều 204 của Luật Tổ tụng hành chính năm 2015; Điều 71, 74, 114 của Luật Đất đai năm 2013; Nghị định số 47/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất; khoản 2 Điều 32 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử: Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Minh L:

Tuyên hủy Quyết định số 4297/QĐ-UBND ngày 03/9/2019 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã (nay là thành phố) D về việc cưỡng chế thu hồi đất của ông Nguyễn Minh L.

Buộc UBND thị xã (nay là thành phố) D thực hiện nhiệm vụ, công vụ theo quy định của pháp luật.

Ngoài ra, bản án còn tuyên về án phí và quyền kháng cáo theo luật định.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 14/8/2020 Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương kháng cáo, yêu cầu sửa án sơ thẩm theo hướng bác đơn khởi kiện của ông L. Tại phiên tòa phúc thẩm, người kháng cáo giữ nguyên toàn bộ kháng cáo với lý do quyết định cưỡng chế của Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương đúng trình tự, thủ tục, đúng quy định của pháp luật; bản án sơ thẩm nhận định và giải quyết chưa đúng quy định của pháp luật; đề nghị sửa án sơ thẩm theo hướng không chấp nhận đơn khởi kiện của ông L.

Người khởi kiện ông Nguyễn Minh L cho rằng bản án sơ thẩm xét xử có căn cứ, đúng pháp luật; đề nghị bác đơn kháng cáo của Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh về việc giải quyết vụ án như sau: Về thủ tục tố tụng, người tiến hành tố tụng và các đương sự trong vụ án tuân thủ đúng quy định của Luật tố tụng hành chính. Về nội dung vụ án, Tòa án sơ thẩm tuyên chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Minh L là có căn cứ, phù hợp với quy định pháp luật; đề nghị bác đơn kháng cáo của Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

Đơn kháng cáo của Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương đúng quy định của pháp luật, được chấp nhận xem xét theo thủ tục phúc thẩm.

[1]. Theo đơn khởi kiện ngày 07/10/2019, ông Nguyễn Minh L yêu cầu hủy Quyết định số 4297/QĐ-UBND ngày 03/9/2019 của Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương về việc cưỡng chế thu hồi đất của ông L; buộc UBND thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương phải thực hiện việc bồi thường, đền bù, hỗ trợ về đất, tài sản gắn liền với đất theo đúng quy định của Nhà nước đối với cơ sở Tôn giáo theo nguyên tắc quy định tại khoản 2 Điều 74 Luật Đất đai năm 2013. Như vậy, yêu cầu khởi kiện của ông L có liên quan đến Quyết định số 5515/QĐ-UBND ngày 13/10/2017 của UBND thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương về thu hồi đất và Quyết định số 5544/QĐ-UBND ngày 13/10/2017 của UBND thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương về việc bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi thu hồi đất của ông Nguyễn Minh L nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không xem xét, giải quyết 2 quyết định trên là vi phạm khoản 1 Điều 6, điểm c khoản 2 Điều 193 Luật tố tụng hành chính năm 2015.

[2]. Tại phiên tòa phúc thẩm, ông Nguyễn Minh L xác định ngoài việc ông không đồng ý UBND thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương áp giá đất, tài sản trên đất vào năm 2014 để bồi thường mà không áp giá tại thời điểm có quyết định thu hồi đất (năm 2017); ông L còn khởi kiện, yêu cầu giải quyết đối với việc bồi thường, hỗ trợ, tái định cư. Tuy nhiên, Tòa án cấp sơ thẩm không đưa UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương tham gia tố tụng là có thiếu sót.

[3]. Tòa án cấp sơ thẩm không xem xét nội dung cũng như giải quyết đối với Quyết định số 5515/QĐ-UBND ngày 13/10/2017 của UBND thị xã (nay là

thành phố) D, tỉnh Bình Dương và Quyết định số 5544/QĐ-UBND ngày 13/10/2017 của UBND thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương nhưng lại tuyên buộc UBND thị xã (nay là thành phố) D thực hiện nhiệm vụ, công vụ là chưa đúng quy định; đồng thời kết luận Quyết định số 4297/QĐ-UBND ngày 03/9/2019 của Chủ tịch UBND thị xã (nay là thành phố) D, tỉnh Bình Dương về việc cưỡng chế thu hồi đất đối với ông L chưa đúng trình tự, thủ tục là chưa đủ căn cứ.

[4]. Từ những phân tích trên, Hội đồng xét xử phúc thẩm xét thấy quan điểm của vị đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, không phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử nên không được chấp nhận; chấp nhận một phần đơn kháng cáo của Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương; hủy bản án sơ thẩm và chuyển hồ sơ về cho Tòa án cấp sơ thẩm giải quyết lại theo thủ tục sơ thẩm.

Án phí hành chính sơ thẩm sẽ được xem xét giải quyết khi giải quyết lại vụ án. Án phí hành chính phúc thẩm, Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương không phải chịu.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 3 Điều 241 Luật Tổ tụng hành chính năm 2015.

1. Chấp nhận một phần đơn kháng cáo của Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương; Hủy Bản án hành chính sơ thẩm số 11/2020/HC-ST ngày 30 tháng 7 năm 2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương.

Chuyển hồ sơ vụ án về cho Tòa án nhân dân tỉnh Bình Dương thụ lý, giải quyết lại vụ án theo thủ tục sơ thẩm.

2. Về án phí hành chính phúc thẩm: Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương không phải chịu. Hoàn trả số tiền 300.000 đồng theo Biên lai thu tiền số 0044697 ngày 19/8/2020 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Bình Dương cho Chủ tịch UBND thành phố D, tỉnh Bình Dương.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSND cấp cao tại Tp. Hồ Chí Minh;
- TAND tỉnh Bình Dương;
- VKSND tỉnh Bình Dương;
- Cục THADS tỉnh Bình Dương;
- Dương sự (2);
- Lưu VP (6), HS (1).

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đặng Văn Ý

